Folk–
bildnings
–rådet

Information om villkor för studiemotiverande folkhögskolekurs (SMF)

Detta informationsblad beskriver vilka villkor som gäller för folkhögskolorna vid genomförande av SMF enligt *Överenskommelse mellan Arbetsförmedlingen och Folkbildningsrådet om villkor för folkhögskoleutbildning i studiemotiverande syfte*[1]. Information om ersättning för uppdraget har hämtats från Arbetsförmedlingens *Beslut om bidrag till Folkbildningsrådet för folkhögskoleutbildning i studiemotiverande syfte*[2].

Informationsbladet tillför inga nya eller ändrade krav, utöver vad som följer av avtalad överenskommelse och Arbetsförmedlingens beslut om bidrag. Vid eventuella avvikelser är det dessa dokument som gäller[3].

I Folkbildningsrådets Anvisningar Studiemotiverande folkhögskolekurs (SMF), finns tillämpningar av villkoren för SMF och vad som i övrigt gäller vid genomförande, rapportering och rekvirering av bidrag.

Anvisningarna finns att hämta i Dokumentbank folkhögskola på www.folkbildningsradet.se.

2. Utgångspunkter för SMF

Folkhögskoleutbildning i studiemotiverande syfte (SMF) är en förberedande arbetsmarknadspolitisk insats enligt 30 § p. 3 förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program.

Sedan 2010 har regeringen i regleringsbrev till Arbetsförmedlingen angett att Arbetsförmedlingen får lämna bidrag till sådana insatser på folkhögskola, efter rekvisition från Folkbildningsrådet.

Syfte och mål

Syftet med SMF är att motivera arbetssökande att påbörja eller återuppta reguljära studier inom Komvux eller Komvux som anpassad utbildning, alternativt motsvarande inom folkhögskola.

---

[1] Avtalat 2026-01-13 (Af-2025/0100 0092, FBR 25/00661).
[2] Beslutat 2022-05-20 (Af-2022/0044 4086)
[3] Särskilda villkor SMF 2023 har upphört att gälla.

Målet är att öka antalet deltagare som efter avslutad SMF går vidare till reguljära studier[4].

Målgrupp

Målgruppen för SMF är arbetssökande som

- har fyllt 16 år
- varken har gymnasieexamen eller grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå.

Arbetsförmedlingen gör en samlad bedömning av deltagarens språknivå. Deltagare som anvisas bör ha en språknivå i svenska som gör det möjligt att efter avslutad kurs gå vidare till reguljär utbildning.

Efter en individuell bedömning kan Arbetsförmedlingen ge stöd till hjälpmedel som en person som har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga behöver för att kunna delta i kursen.

Kursens omfattning

En anvisningsperiod till SMF omfattar 65 helgfria utbildningsdagar under tre sammanhängande månader, vilket motsvarar 13 veckor med fem utbildningsdagar per vecka. Det ingår inga lov i utbildningen.

SMF ska bedrivas på heltid. Endast i undantagsfall kan Arbetsförmedlingen besluta att en deltagare kan studera på deltid, till exempel vid deltidsarbete eller om deltagaren har en planering som är mindre än heltid.

Deltagare som kan anvisas två gånger

Följande personer kan anvisas två gånger efter varandra, det vill säga ta del av två utbildningsplatser om sammanlagt sex månader:

1. Personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga
2. Personer som har ett annat modersmål än svenska och som är i behov av språkstöd, och där arbetsförmedlingen bedömer att mer tid i insatsen kan öka möjligheten att nå målet med insatsen.

[4] Sfi räknas inte som reguljär utbildning.

Den andra anvisningsperioden bör påbörjas så snart som möjligt i anslutning till den första, med hänsyn till eventuella helger, uppehåll eller när skolan har möjlighet att ta emot.

Arbetsförmedlingen kan anvisa till den andra perioden samtidigt som till den första, om behovet är känt redan från början. Om behovet framkommer under pågående kurs, bör anvisningen ske innan den första perioden avslutas. Det kan till exempel framkomma att deltagaren behöver ytterligare tid för att nå insatsens mål, eller att en utredning har gjorts om funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga.

Folkhögskolans samverkan med Arbetsförmedlingen

Det är Arbetsförmedlingen som efter en samlad arbetsmarknadspolitisk bedömning beslutar om vem som anvisas till folkhögskoleutbildning i studiemotiverande syfte.

Antalet utbildningsplatser styrs av de behov som Arbetsförmedlingen ser. Folkhögskolan och Arbetsförmedlingen har ett gemensamt ansvar för att platserna nyttjas optimalt samt att målsättningen med insatsen uppnås.

Arbetsförmedlingen är huvudansvarig för samverkan. Arbetsförmedlingen och folkhögskolan ska samverka kring deltagare som anvisats till SMF. Det kräver direktkontakt och ett nära samarbete mellan Arbetsförmedlingen och folkhögskolan inför anvisning.

Arbetsförmedlingen arbetar med upptäckten av våld i nära relationer och tillhandahåller utbildnings- och informationsmaterial på myndighetens webbplats, som folkhögskolor kan använda för att stärka sin kunskap i frågan.

3. Villkor om kursens genomförande

- Kursen ska bedrivas på plats och inte som distansstudier.
- Studier på heltid motsvarar för en deltagare 40 timmar per arbetsvecka. Där ingår organiserad studietid (undervisningstid) om minst 20 x 60 minuter eller 30 x 40 minuter, exempelvis lektioner och studiebesök. Övrig tid används av deltagaren för enskilda studier eller studier i grupp, med fortsatt tillgång till skolans lokaler.

- SMF ska genomföras med folkhögskolans arbetssätt och metoder och vara anpassad utifrån deltagarnas individuella behov och förutsättningar.
- Kursen kan innehålla moment av orienterande, repeterande och motivationshöjande karaktär, som syftar till att underlätta och motivera till fortsatta studier.
- Träning i studieteknik med inriktning på gymnasiegemensamma ämnen som samhällskunskap, svenska, engelska och matematik är centralt.
- Deltagarna kan prova på relevant innehåll som skolan erbjuder utifrån aktuell profil.
- Praktik kan inte ingå.

4. Villkor om anordnarskap och lokaler

- Det är folkhögskolan som tar fram innehållet i SMF utifrån dess syfte och mål, deltagarnas behov och skolans profil.
- Som anordnare svarar folkhögskolan för:
  - planering, kursledning, genomförande, uppföljning och kvalitetssäkring av utbildningen
  - information om kursen till deltagare
  - utfärdande av kursintyg
  - deltagarnas studiesituation och information om deras studeranderättigheter.
- Det ska tydligt framgå att det är folkhögskolan som är ansvarig anordnare av SMF.
- För att stärka motivationen hos deltagarna, ska SMF genomföras i folkhögskolemiljö i lokaler där skolans ordinarie statsbidragsberättigade folkbildningsverksamhet bedrivs.
- Undantag från villkoret ovan kan göras efter särskild ansökan. Den ska godkännas av Arbetsförmedlingen, som bedömer om behovet av undantag finns, samt av Folkbildningsrådet som bedömer anordnarskapet för verksamheten på den planerade adressen.

5. Villkor om kvalitet i utbildningen

- Folkhögskolan ansvarar för innehåll och att kvaliteten på utbildningen håller en jämn och hög nivå och bedrivs i enlighet med folkhögskolornas generella arbetssätt och metodik.
- Folkhögskolan ska ha en lärartäthet på minst 1,8 heltidstjänster per 1 000 rapporterade deltagarveckor.
- Folkhögskolan ska säkerställa att:
  - utbildningen har en utbildningsansvarig lärare som är anställd eller har sitt tjänsteställe vid anordnande folkhögskola
  - övervägande del av personalen för utbildningen är anställda eller har sitt tjänsteställe vid anordnande folkhögskola.
- Folkhögskolan ansvarar för att lagstiftningen som rör arbetsmiljö och diskriminering efterföljs.
- Om en deltagare har klagomål som rör utbildningen ska hen i första hand kontakta lärare eller rektor på folkhögskolan.
- Folkhögskolan ska upplysa deltagare om Folkhögskolornas studeranderättsliga råd (FSR) och om möjligheten att göra anmälningar dit, om en fråga inte går att lösa på skolan.
- Folkhögskolan ska säkerställa att deltagare på SMF ges försäkringsskydd på motsvarande sätt som skolans deltagare i övrigt.
- Berörd personal hos folkhögskolan som hanterar deltagare med skyddade personuppgifter ska ha den kunskap som krävs för korrekt hantering.

6. Frånvaroanmälan

- Folkhögskolan ska dokumentera deltagarnas närvaro. Skolan ska meddela Arbetsförmedlingen vid en sammanhängande ogiltig frånvaro om fem dagar, eller om en deltagare missköter sig.

7. Dokumentation av deltagarens resultat

- För att dokumentera deltagarens stärkta möjligheter till vidare studier ska folkhögskolan efter genomförd kurs ge deltagaren:
  - ett kompetensintyg av vilket det ska framgå vilka kunskaper och färdigheter deltagaren uppnått samt
  - en plan för att påbörja eller återgå till reguljära studier, eller för att närma sig arbetsmarknaden.
- Den arbetssökande ska få denna dokumentation utskrivet eller digitalt, så att den kan visas upp för Arbetsförmedlingens handläggare. Vid behov av förtydligande av dokumentationen, rekommenderas ett trepartssamtal där den arbetssökande närvarar tillsammans med Arbetsförmedlingen och folkhögskolan.

8. Bidrag och ersättning till folkhögskolorna

- Deltagare som anvisats och påbörjat insatsen från och med 1 januari till och med 31 december ett visst år ska finansieras med det årets medel.
- Folkhögskolan erhåller 25 000 kronor per anvisad plats om 65 dagar, med villkoret att deltagaren som minst ska ha deltagit de tio första kursdagarna.
- Bidraget är avsett för pedagogiska kostnader såsom personal, lokaler och litteratur.
- Folkhögskolan kan få max 2 000 kronor per plats för att efter behovsprövning ersätta deltagare för kostnader för till och från skolan.

9. Signaler om avvikelser från villkoren

- Vid klagomål eller signaler om att villkoren för SMF inte följs, följer Folkbildningsrådet upp detta i enlighet med folkbildningsrådets riktlinjer för avvikelse och granskning.